

носин. Необхідне також чітке окреслення кола протиправних діянь, які загрожують безпеці польотів. При їх кваліфікації необхідно звертатися до аналізу спеціальних правил міжнародних польотів. Теоретичне і практичне

значення має також питання об'єкту та суб'єкту правопорушення, від визначення якого залежить правильна кваліфікація протиправного діяння, спрямованого проти безпеки авіації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беззубов Д. О. Адміністративне право України : навчальний посібник / Д. О. Беззубов, В. Д. Гвоздецький, О. В. Дудник, В. О. Заросило, А. Й. Подоляка. – К. : «МП Лесч», 2014. – 320 с.
2. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктний правовий феномен : Монографія / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
3. Філіпов А. В. Адміністративно-правове забезпечення безпеки цивільної авіації в Україні : автореф... на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук за спец. : 12.00.07 «адміністративне право і процес ; фінансове право ; інформаційне право» / А. В. Філіпов. – Ірпінь, 2013. – 18 с.
4. Гончарук С. Т. Посилення адміністративної відповідальності за порушення правил безпеки польотів / С. Т. Гончарук, А. П. Гончаренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/19200/%D1>
5. Дараганова Н. В. Правове регулювання діяльності екіпажу повітряного судна України : Навч. альний посібник / Н. В. Дараганова. – К. : Вид-во національного авіаційного університету «НАУ-друк», 2009. – 96 с.
6. Кодекс об административных правонарушениях : Закон Эстонской республики от 08 июля 1992 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : estonia.news-city.info/docs/systems/doc_iercqz
7. Кодекс Республики Узбекистан об административной ответственности : Закон Республики Узбекистан от 07 октября 2013 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : lex.vz/pages/getpage.aspx?lact_id=97661
8. Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях : Закон Республики Казахстан от 30 января 2001 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : online.zakon.kz/Document?id=31577399
9. Кодекс Туркменистана об административных правонарушениях : Закон Туркменистана от 13 сентября 2013 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : turkmenistan.gov.tm/?id=4878
10. Кодекс Республики Беларусь об административных правонарушениях : Закон Республики Беларусь от 21 апреля 2003 года № 194-З. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : pravo.lievnevsky.org/kodeksby/koarnev
11. Кодекс Кыргызской Республики об административной ответственности : Закон Кыргызской Республики от 4 августа 1998 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : online.adviser.kg/Document?id=30232566
12. Кодекс Азербайджанской Республики об административных проступках : Закон Азербайджанской Республики от 08 августа 2014 года [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.taxes.gov.az/uploads/qanun/2011/mecelleler/inzibati_xetalar_mecellesi_rus

УДК 352.07:353.2

РОЛЬ МІСЦЕВИХ ДЕРЖАВНИХ АДМІНІСТРАЦІЙ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ НА МІСЦЯХ

Лисеюк А.М.,
курсант факультету підготовки, перепідготовки та
підвищення кваліфікації працівників податкової міліції

Колосовська А.Ю.,
студент юридичного факультету

Національний університет державної податкової служби України

В статті здійснено систематизацію нормативно-правового забезпечення дозвільної діяльності місцевих державних адміністрацій, визначено роль державних адміністрацій у системі державного управління на місцях.

Ключові слова: місцеві державні адміністрації, державне управління, громадська рада, адміністративно-правові засади.

Лисеюк А.М., Колосовская А.Ю. / РОЛЬ МЕСТНЫХ ГОСУДАРСТВЕННЫХ АДМИНИСТРАЦИЙ В СИСТЕМЕ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ НА МЕСТАХ / Национальный университет государственной налоговой службы Украины, Украина

В статье осуществлена систематизация нормативно-правового обеспечения разрешительной деятельности местных органов исполнительной власти, определена роль государственных администраций в системе государственного управления на местах. На основе достижений науки государственного управления и норм действующего законодательства Украины, отечественного и зарубежного опыта, а также обобщений практики его применения установлены сущность, содержание и особенности разрешительной деятельности местных государственных администраций, разработаны предложения по совершенствованию отечественного законодательства и практики его применение в указанной сфере.

Ключевые слова: местные государственные администрации, государственное управление, общественный совет, административно-правовые основы.

Liseyuk A.M., Kolosovskaya A.J. / THE ROLE OF THE LOCAL STATE ADMINISTRATION IN THE STATE OF LOCAL GOVERNANCE / National University of the State Tax Service of Ukraine, Ukraine

This paper is the research administrative law principles leisure activities of local state administrations. The paper contains a number of theoretical principles and practical recommendations made as a result of a comprehensive study of the administrative and legal framework permits of local state administrations. Author's definition of local administrations, and it is this link executive power in the regions, districts, cities of Kyiv and Sevastopol. In their powers they exercise executive power in the relevant local government area, as well as implementing powers delegated by the respective councils.

The characteristic of scientific views regarding the licensing of local state administrations. In addition, certain organizations, trim and features of the structural subdivisions of local state administrations and law enforcement and responsible officials of local administrations.

According to the goal comprehensive analysis of permits types of local state administrations and singled out procedures for their implementation. Consideration of the local administration matters within its competence, including the respective council delegated powers held his head, the Deputy Chairman, Deputy Chairman, Deputy Chairman – Chief of Staff of the regional, Kyiv and Sevastopol city state administration, local administration apparatus, departments, divisions and other departments of the local administration and consulting, advisory and other

subsidiary bodies, agencies and commissions formed by the head of the local administration. Systematize the legal provision permitting activity of local state administrations found gaps and contradictions in the current legislation, the rules which govern the permitting activities of local administrations and Directions legislative work.

Important provisions of the legal provision is a provision that defines the relationship of local state administrations of President of Ukraine, executive agencies and local government, public associations, enterprises, institutions and organizations.

Key words: local government administration, public administration, public council, administrative and legal principles.

Місцеві державні адміністрації – це ланка виконавчої влади в областях, районах, містах Києві та Севастополі. У межах своїх повноважень вони здійснюють виконавчу владу на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці, а також реалізують повноваження, делеговані їм відповідними радами.

Відповідно до ст. 118 Конституції України виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації. Особливості здійснення виконавчої влади у містах Києві та Севастополі визначаються окремими законами України. Склад місцевих державних адміністрацій формують голови місцевих державних адміністрацій. Голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України. Голови місцевих державних адміністрацій при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України і Кабінетом Міністрів України, підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня. Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні радам у частині повноважень, делегованих їм відповідними районними чи обласними радами. Місцеві державні адміністрації підзвітні і підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня. [1]

Місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують: а) виконання Конституції та законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, інших органів виконавчої влади;

б) законність і правопорядок; додержання прав і свобод громадян;

в) виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин – також програм їх національно-культурного розвитку;

г) підготовку та виконання відповідних обласних і районних бюджетів;

д) звіт про виконання відповідних бюджетів та програм;

е) взаємодію з органами місцевого самоврядування;

є) реалізацію інших наданих державою, а також делегованих відповідними радами повноважень [2].

У Законі України «Про місцеві державні адміністрації» від 09 квітня 1999 року № 586-XIV визначено їх місце в системі державних адміністрацій, основні завдання та принципи діяльності, правові засади діяльності, формування місцевих державних адміністрацій. Окремо приділено увагу компетенції місцевих державних адміністрацій, де встановлено загальні повноваження місцевих державних адміністрацій, а також повноваження в галузі бюджету та фінансів, галузі управління майном, приватизації, сприяння розвитку підприємництва та здійснення державної регуляторної політики, у галузі містобудування, житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, транспорту і зв'язку, у галузі використання та охорони земель, природних ресурсів і охорони довкілля, у галузі науки, освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту, материнства і дитинства, сім'ї та молоді, у галузі соціального забезпечення та соціального захисту населення, у галузі зайнятості населення, праці та заробітної плати, у галузі забезпечення законності, правопорядку, прав і свобод громадян, у галузі міжнародних та зовнішньоекономічних відносин, у галузі оборонної роботи [3].

Важливими положеннями вказаного нормативно-правового акта є положення, що визначають відносини місцевих державних адміністрацій з Президентом України, органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами, організаціями, серед яких виокремимо такі:

– місцеві державні адміністрації та їх голови при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Президентом України. Крім того, місцеві державні адміністрації та їх голови при здійсненні своїх повноважень відповідальні перед Кабінетом Міністрів України та підзвітні і підконтрольні йому;

– структурні підрозділи місцевих державних адміністрацій підзвітні та підконтрольні відповідним міністерствам, іншим центральним органам виконавчої влади;

– голови місцевих державних адміністрацій координують діяльність територіальних органів міністерств та інших центральних державних адміністрацій й сприяють їм у виконанні покладених на ці органи завдань;

– з питань здійснення повноважень місцевих державних адміністрацій керівники територіальних органів міністерств та інших центральних державних адміністрацій підзвітні і підконтрольні головам відповідних місцевих державних адміністрацій;

– обласні державні адміністрації в межах своїх повноважень спрямовують діяльність районних державних адміністрацій та здійснюють контроль за їх діяльністю; голови районних державних адміністрацій регулярно інформують про свою діяльність голів обласних державних адміністрацій, щорічно та на вимогу звітують перед ними;

– місцеві державні адміністрації здійснюють повноваження, делеговані їм відповідними обласними, районними радами; місцеві державні адміністрації підзвітні та підконтрольні відповідним радам у частині делегованих повноважень;

– місцеві державні адміністрації на відповідній території взаємодіють з сільськими, селищними і міськими радами, їх виконавчими органами та сільськими, селищними і міськими головами, сприяють у здійсненні ними власних повноважень місцевого самоврядування, зокрема у вирішенні питань економічного, соціального та культурного розвитку відповідних територій, зміцнення матеріальної та фінансової бази місцевого самоврядування, контролюють виконання наданих їм законом повноважень державних адміністрацій, розглядають та враховують у своїй діяльності пропозиції депутатів, органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб.

Крім того, у вказаному нормативно-правовому акті визначено організацію, порядок та особливості діяльності структурних підрозділів місцевих державних адміністрацій, а також забезпечення законності та відповідальність посадових осіб місцевих державних адміністрацій.

Наступним нормативно-правовим актом, що визначає правовий статус та загальні засади діяльності місцевих державних адміністрацій є Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації» від 11 грудня 1999 року № 2263 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2007 року № 1270).

Регламент регулює організаційні та процедурні питання діяльності місцевої державної адміністрації (далі – держадміністрація) та визначає особливості планування її роботи, організацію роботи апарату, кадрової роботи, організацію роботи з документами та контролю за їх

виконанням, організацію розгляду звернень громадян та проведення особистого прийому громадян, правового забезпечення діяльності місцевої держадміністрації, порядок підготовки та проведення нарад, взаємовідносини місцевої держадміністрації з іншими органами державної влади та органами місцевого самоврядування та ін.

Розгляд у місцевій держадміністрації питань, що належать до її компетенції, зокрема щодо делегованих відповідною радою повноважень, проводиться головою, першим заступником голови, заступниками голови, заступником голови – керівником апарату обласної, Київської та Севастопольської міської держадміністрації, апаратом місцевої держадміністрації, управліннями, відділами та іншими структурними підрозділами місцевої держадміністрації, а також консультативними, дорадчими та іншими допоміжними органами, службами і комісіями, утвореними головою місцевої держадміністрації. Для сприяння здійсненню повноважень місцевої держадміністрації її голова утворює консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи (ради, колегії, робочі групи тощо), служби та комісії. Завдання, функції та персональний склад таких органів визначає голова місцевої держадміністрації. Так, з метою забезпечення участі громадян в управлінні державними справами при місцевій держадміністрації, відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 03 листопада 2010 року № 996, створюється громадська рада [4].

Організація роботи з документами у місцевій держадміністрації здійснюється в порядку, передбаченому інструкцією з діловодства, що розробляється відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах

виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади» від 30 листопада 2011 року № 1242 [5].

Місцева держадміністрація організовує в установленому порядку розгляд звернень громадян пропозицій (зауважень), заяв (клопотань), скарг. Організація розгляду звернень громадян, у тому числі ведення діловодства та проведення особистого прийому громадян, покладається на відповідний структурний підрозділ апарату місцевої держадміністрації. Діловодство за зверненнями громадян ведеться відповідно до Інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органах державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, в засобах масової інформації, затвердженими Постановою Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 року № 348. Законодавчу основу роботи зі зверненнями громадян становлять Закон України «Про звернення громадян» від 02 жовтня 1996 року № 393/96 та Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року № 2939-VI [6].

Отже, підводячи підсумки, ми бачимо, що місцеві державні адміністрації посідають провідне місце саме як суб'єкти державного управління. Хоча вони й перебувають у системі подвійного підпорядкування, з одного боку, вони в цілому підзвітні та підконтрольні органам виконавчої влади вищого рівня, а з іншого – відповідним радам (обласним та районним) щодо повноважень, делегованих їм цим радами. Але, незважаючи на це, саме державні місцеві ради представляють державу і від її імені координують діяльність територіальних органів міністерств та інших центральних державних адміністрацій та сприяють їм у виконанні покладених на ці органи завдань.

ЛІТЕРАТУРА

1. Конституція України : науково-популярний коментар / [Авер'янов В. Б., Бойко В. Ф. та ін.]. – [2-е изд., перераб і доп.]. – К. : Ін-т Законодавства Верховної Ради України, 1998. – 412 с.
2. Чмелюк В. В. Адміністративно-правові засади дозвільної діяльності місцевих державних адміністрацій : дис. ... канд. юрид. наук спец. : 12.00.07 / В. В. Чмелюк. – Ірпінь., 2014. – 112 с.
3. Про місцеві державні адміністрації : Закон України від 09 квітня 1999 року № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20. – Ст. 190.
4. Про затвердження Типового регламенту місцевої державної адміністрації : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 грудня 1999 року № 2263 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 50. – Ст. 77.
5. Про затвердження Типової інструкції з діловодства у центральних органах виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України : від 30 листопада 2011 року № 1242 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 94. – Ст. 3433.
6. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.